

Szemérem elleni bűntettek

A szeméremnek mint büntető védelemben részesített jogtárgynak fogalommeghatározása iránt eltérők a nézetek. Általános elismerésben csak a régi álláspontnak elejtése részesül, amely nem szigorúan jog, hanem erkölcsi, sőt vallási szempontok hatása alatt a büntetendőséget a nemi ösztönnek tilos kielégítésében találta, ami minden házasságon kívüli közösülésnek megbüntetésére vezetett. E felfogás alatt az ide tartozó bűntetteket testi bűntetteknek (*delicta carnis*) nevezték. A modern felfogás az uralkodó nézet szerint a szemérmet sértő fajtalan cselekményt v. fajtalanságot (l. o.) érti. Bármiként álljon is a dolog, ha az u. n. Sz.-et, vagyis azokat a cselekményeket vizsgáljuk, melyek a modern törvényhozásokban mint a szemérem ellen elkövetett büntetendő merényletek szerepelnek, azt találjuk, hogy a szemérem kétféle szempontból részesül büntetőjogi védelemben, mely két szempontnak megfelelően a Sz.-et két nagy fő csoportra lehet osztani. Az egyik szempont a személyes szabadság, a másik szempont a szeméremhez fűződő társadalmi érdek szempontja. Az első szempontból a törvényhozó védelmébe veszi az egyénnek a nemi érintkezésre vonatkozó szabad rendelkezési jogát, s védelmébe veszi az egyént abban az irányban, hogy vele akarata ellenére nemileg senki ne érintkezzen. A másik szempont társadalmi érdeken az állampolgárok nemi életét bizonyos határok közé kívánja szorítani s bizonyos korlátokat akar felállítani a nemi ösztön oly eltévedései s kicsapongásai ellen, amelyek az egész társadalmi rendünk alapját tevő családi élethez veszélyeztetni alkalmasak. Az első csoporthoz tartozó bűntetteknek az egyéni jog, a másik csoporthoz tartozóknál a társadalmi jog a bűntettnek jogtárgya, s elvileg nem téves azért az az állítás, mely szerint a két csoporthoz tartozó bűntettek jogtárgyuknál fogva különböznek egymástól, s így jogtárgyuk szerint különböző két osztályt alkotnak; míg az a nézet, mely a mindkét csoportbeli bűntetteket a jogtárgy azonossága alapján egy osztályba sorozandóknak véli, csak abból indulhat ki, hogy a jogtárgyaknak fenn kiemelt kétfélesége csak látszólagos, mert lényegileg a látszólag különböző két jogtárgy - az egyéni jog és a társadalmi jog - nem más, mint ugyanannak az egy jogtárgynak, a szeméremnek két különböző szempontja, képletesen szólva: ugyanannak az egy éremnek két oldala.

Az első csoporthoz a következő bűntettek tartoznak: 1. a nőrablás (l. o.), ami azonban vitás, mert mások szerint, s így jelesül a magyar btkv szerint is, a nőrablás a személyes szabadság elleni bűntett. 2. Leányrablás (l. o.), amelyre az előbbi megjegyzés szintén alkalmazandó. 3. Az erőszakos nemi közösülés (l. o.). 4. A szemérem elleni erőszak bűntette, mely alatt törvényünk annak cselekményét érti, aki valamely nőszemélyen erőszakkal vagy fenyegetéssel vagy pedig

a nőszemélynek öntudatlan vagy akarata nyilvánítására vagy védelmére tehetetlen állapotában házasságon kívül fajtalanságot követ el. A cselekmény tehát az erőszakos nemi közösüléstől abban különbözik, hogy a tettes áldozatával nem közösül, hanem másnemű fajtalanságot követ el. 5. A megfertőztetés (I. o.). 6. A magyar btkv terminológiája szerint u. n. szemérem elleni bűntett, vagyis annak cselekménye, aki magát valamely nő férjének színli és a nőnek tévedését arra használja fel, hogy azzal nemileg közösüljön. A bűnvádi eljárás csak a sértett nőnek vagy férjének indítványára indítható. A büntetés 3 évig terjedhető börtön. Az 5. és 6. alatti cselekmények büntetés alá vételének teljesen jogosult célja az, hogy a nőnek a nemi érintkezésre vonatkozó szabad rendelkezési joga nemcsak a nyers erőszak ellen, hanem a tapasztalatlanságnak lelkiismeretlen kiaknázása és a megtévesztés ellen is megvédessék.

A második csoportba tartoznak: 1. a házasságtörés (I. o.), amely bűncselekménynek a Sz. orszályaiba sorozása azonban vitás; 2. a vérfertőzés (I. o.); 3. a természetelleni fajtalanság (I. o.); 4. a kerítés (I. o.); 5. fajtalanságot tartalmazó iratok, nyomtatványok, a képes ábrázolatok nyilvános helyen kiállítása, árulása v. terjesztése. A magyar törvény ezt szemérem elleni vétségnek nevezi. A büntetés három hónapig terjedhető fogház és 100 forintig terjedhető pénzbüntetés; a szerző, készítő, nyomtató azonban hat hónapig terjedhető fogházzal s 500 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Az egyszerűnek látszó tényálladék egy nagy s nehéz problémát rejt magában, amelynek adott esetben helyes megoldása kiváló elmét tételez fel. A törvény célja ugyanis ez: sujtani a pornográfiát, de a tudomány s a művészet jogosult céljainak s érdekeinek veszélyeztetése nélkül. 6. Közbotrányokozás a szemérmet sértő cselekmény nyilvános elkövetése által. Büntetés három hónapig terjedhető fogház és 100 forintig terjedhető pénzbüntetés.